

Metodická informace 029/05/07

Zpracováno dle předpisů č. 586/1992 Sb., 178/2001 Sb., 258/2000 Sb., 335/1997 Sb., 235/2004 Sb.

Daňové dopady při poskytování pitné vody, nealkoholických a ochranných nápojů, alkoholických nápojů (tiché víno)

I. Pitná voda

Zákoník práce v § 101 ukládá zaměstnavateli povinnost zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce.

Nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění pozdějších předpisů stanoví:

„Objekty určené pro pracovní činnost musí být zásobeny pitnou vodou v množství postačujícím pro krytí potřeby pití zaměstnanců a zajištění první pomoci a teplou tekoucí vodou pro zajištění osobní hygieny zaměstnanců, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.. Na pracovištích s rizikem infekce a na pracovištích, na nichž se pracuje s látkami, které mohou poškodit zdraví zaměstnanců, zejména s látkami působícími dráždění pokožky, senzibilizaci, s toxickými a vysoce toxickými chemickými látkami, s biologickými činiteli a s karcinogeny a mutageny, a při činnostech epidemiologicky závažných, musí být zajištěna tekoucí pitná voda přímo na pracovišti. Pokud to povaha práce na těchto pracovištích vyžaduje, mimo pracovišť určených pro činnosti epidemiologicky závažné, zřizují se ruční sprchy. Na pracovištích s žíravinami musí být zajištěna i možnost vyplachování oka pitnou vodou. Pokud je využívána k zajištění osobní hygieny zaměstnanců na pracovištích tekoucí voda, která není připravována z vody pitné, musí odpovídat hygienickým požadavkům podle zvláštního právního předpisu.“

Definice pitné vody je obsažena v §3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a zní takto:

„Pitnou vodou je veškerá voda v původním stavu nebo po úpravě, která je určena k pití, vaření, přípravě jídel a nápojů, voda používaná v potravinářství, voda, která je určena k péči o tělo, k čištění předmětů, které svým určením přicházejí do styku s potravinami nebo lidským tělem, a k dalším účelům lidské spotřeby, a to bez ohledu na její původ, skupenství a způsob jejího dodávání.“

Ministerstvo financí vydalo následující stanovisko:

Jakákoliv forma zajištění pitné vody na pracovištích, tj. včetně nákupu balené pitné vody v PET láhvích nebo různých barelech představuje naplnění základních povinností zaměstnavatele a náklady na pořízení pitné vody jsou daňově uznatelné. U zaměstnance se jedná o příjmy, které nejsou předmětem daně z příjmů ze závislé činnosti.

Plátce daně z přidané hodnoty má nárok na odpočet daně při pořízení pitné vody, pokud toto plnění použije při uskutečňování zdanitelných plnění nebo při uskutečňování plnění osvobozených s nárokem na odpočet daně.

Pokud plátce uskutečňuje plnění zdanitelná i osvobozená od daně bez nároku na odpočet je povinen nárok na odpočet krátit koeficientem. Uskutečňuje-li plátce pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně, pak nemá nárok na odpočet daně ani při pořízení pitné vody pro své zaměstnance.

II. Nealkoholické nápoje

Vyhláška č. 335/1997 Sb. obsahuje definici nealkoholického nápoje, která zní:

„Nealkoholickým nápojem je nápoj obsahující nejvýše 0,5 % objemových ethanolu (měřeno při teplotě 20 °C), vyrobený zejména z pitné vody, pramenité vody, přírodní minerální vody, nebo kojenecké vody, ¹ ovocné, zeleninové, rostlinné nebo živočišné suroviny, přírodních sladidel, sladidel, medu a dalších látek, a popřípadě sycený oxidem uhličitým.“

Daňový režim poskytování nealkoholických nápojů zaměstnancům na pracovišti je závislý na skutečnosti, zda pořízení nealkoholických nápojů zaměstnavatel zahrne či nezahrne do daňově uznatelných výdajů.

- a) pořízení nealkoholických nápojů – **zaměstnavatel zahrne** do daňově uznatelných výdajů, pak se na straně zaměstnance jedná o nepeněžní příjem, který podléhá dani z příjmů ze závislé činnosti a zároveň vstupuje do vyměřovacích základů pro odvod sociálního a zdravotního pojištění. Nepeněžní příjem vzniká v měsíci, kdy byly nealkoholické nápoje poskytnuty. Plátce daně, který uskutečňuje zdanitelná plnění má nárok na odpočet daně, při poskytnutí těchto nápojů vzniká povinnost přiznat a zaplatit daň na výstupu.
- b) Pořízení nealkoholických nápojů – **zaměstnavatel nezahrne** do daňově uznatelných výdajů. V tomto případě se u zaměstnance jedná o příjem osvobozený od daně z příjmů ze závislé činnosti a zároveň tento příjem nevstupuje do vyměřovacích základů pro odvod sociálního a zdravotního pojištění. Plátce daně nemá v tomto případě nárok na odpočet daně z přidané hodnoty, neboť se jedná o občerstvení.

III. Ochranné nápoje

Nařízení vlády č. 178/2001 Sb., definuje ochranné nápoje a stanovuje podmínky pro jejich poskytování.

„K ochraně zdraví před účinky tepelné zátěže či zátěže chladem se poskytují zaměstnancům ochranné nápoje. Ochranné nápoje se poskytují na pracovišti nebo v jeho bezprostřední blízkosti tak, aby byly snadno a bezpečně dostupné. Ochranným nápojem, chránícím před účinky tepelné zátěže, se doplňuje ztráta tekutin a minerálních látek ztracených potem a dýcháním.“

Ochranné nápoje se poskytují např.:

- při trvalé práci v sedě nebo ve stoje s trvalým zapojením obou rukou a nohou (řidiči nákladních vozidel, mechanici, strojní opravy a montáž středně těžkých dílců, práce na ručním lisu, práce ve stavebnictví), pokud je vykonávána za podmínek, kdy jsou překračovány v pracovním prostředí maximální přípustné operativní teploty
- při trvalé práci na venkovních pracovištích za podmínek stanovených nařízením vlády
- při trvalé práci na uzavřených pracovištích, kde musí být z technologických důvodů udržována teplota 4 °C a nižší,
- při trvalé práci na venkovních pracovištích, pokud jsou nejnižší teploty venkovního vzduchu naměřené v průběhu pracovní doby nižší než 4 °C.

Pořízení a poskytnutí ochranných nápojů zaměstnancům je daňově uznatelným výdajem zaměstnavatele a je-li plátcem DPH má nárok na odpočet daně. Hodnota ochranných nápojů není u zaměstnanců předmětem daně z příjmů ze závislé činnosti a nevstupuje do vyměřovacího základu pro odvod sociálního a zdravotního pojištění.

IV. Tiché víno

§ 25 zákona o daních z příjmů definuje reklamní a propagační předměty takto:

„Za dar se nepovažuje reklamní nebo propagační předmět, který je opatřen obchodní firmou nebo ochrannou známkou poskytovatele tohoto předmětu nebo názvem propagovaného zboží nebo služby, jehož hodnota bez daně z přidané hodnoty nepřesahuje 500 Kč a který není s výjimkou tichého vína předmětem spotřební daně.“

Poskytnutí reklamního předmětu, jehož hodnota nepřesahuje částku 500,- Kč bez daně z přidané hodnoty, je z pohledu daně z příjmů považováno za daňově uznatelný výdaj. Při pořízení tichého vína jako reklamního předmětu má plátce daně z přidané hodnoty nárok na odpočet daně. Poskytnutí reklamního předmětu není považováno za zdanitelné plnění a daň na výstupu se neodvádí!

Zpracovaly: Ing. Mičulková Marta, Bc. Kotalová Pavla
V Šenově u Nového Jičína, dne 20.6.2007.

Ing. Marta Mičulková, v.r.